

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 6. maj 2016

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 711 (MOF alm. del) stillet 11. april 2016 efter ønske fra Miljø- og Fødevareudvalget.

Spørgsmål nr. 711

Hvad kan ministeren oplyse om kræfttrisikoen ved hhv. 25 mg, 50 mg og 100 mg nitrat i drikkevandet?

Svar

Der er fastsat en dansk grænseværdi for nitrat i drikkevand på 50 mg/liter, som er på linje med krav i WHO fra 2011. Grænseværdien er baseret på methæmoglobinæmi hos spædbørn (blue baby syndrome), som er set i befolkningsundersøgelser som følge af kortvarig udsættelse for nitrat. Der er ifølge WHO set methæmoglobinæmi hos spædbørn ved nitratindhold på 44.3–88.6 mg/liter i drikkevandet, dog har senere undersøgelser ændret dette til koncentrationer over 100 mg nitrat /liter, hvor børnene også havde maveinfektion. Der er ikke fundet beskrivelser af sundhedsmæssige påvirkninger ved en koncentration på 25 mg/liter. Det totale gennemsnitlige indtag hos mennesker af nitrat via drikkevandet og en almindelig kost er mellem 58 og 218 mg/dag. (FAO WHO, 2005).

En grænseværdi for nitrat i drikkevand på 50 mg/liter vil beskytte spædbørn, der får sutteflaske mod methæmoglobinæmi og dermed også andre befolkningsgrupper for denne påvirkning af helbredet. Det er samtidig vigtigt, at drikkevandet ikke er forurenet med bakterier, da dette kan medvirke til fremkaldelsen af methæmoglobinæmi.

Såfremt der anvendes drikkevand hvor grænseværdien for nitrat er overskredet, anbefaler WHO, at forekomst af methæmoglobinæmi skal overvåges ved koncentrationer på 50 -100 mg/liter, og at man ikke bruger vand til flaske spædbørn, når nitratindholdet i drikkevandet er over 100 mg/liter.

Det er således ikke kræft, der udgør den største risiko ved udsættelse for nitrat i drikkevandet.

Mistanken omkring kræftisiko af nitrat i drikkevandet skyldes, at nitrat kan omdannes til nitrit, som i ekstremt høje doser kan medføre kræft. Rent teoretisk kan der derfor være en kræftisiko ved nitrat i drikkevandet, idet forsøgsdyr har dannet kræftfremkaldende nitroso-forbindelser, når de fik høje doser af både nitrit og nitroserbare kemiske stoffer på samme tid¹. Der er således her en sammenhæng mellem et højt indtag af nitrat og/eller nitrit og nitroserbare forbindelser, men ved langt højere doser end 100 mg/liter.

Reference: WHO, 2011.

---

¹ Ved nitroserbare stoffer forstås stoffer, som kan danne nitroso-forbindelser, f.eks. N-nitrosaminer.

Link: http://www.who.int/water_sanitation_health/dwq/chemicals/nitratenitrite2ndadd.pdf

Esben Lunde Larsen

/

Michel Schilling